

Riktlinje för utbyte av personuppgifter vid digital utomlänsfakturering

Gemensamma principer för utbyte av personuppgifter vid fakturering av vårdinsatser.

Principerna gäller landstingsfinansierad hälso- och sjukvård. Med digital journalinformation avses den information som stöds av Ineras tjänsteplattform, även bakåt i tiden.

Bakgrund

Landsting och regioner fakturerar varandra för utförd vård av patienter som bor i annat landsting/region. Utbyte av patientrelaterade individuppgifter kräver en hantering i enlighet med gällande lagstiftning. Det kräver att landsting/region som sänder informationen också kan utgå från att informationen hanteras hos mottagande landsting/region på ett sätt som också överensstämmer med gällande lagstiftning och fastslagna principer.

Den juridiska bedömning som gjorts i denna riktlinje innebär i korthet följande:

Hälso- och sjukvårdssekretessen är som utgångspunkt en "stark" sekretess. Det finns dock lättnader kring utbyte av patientrelaterade individuppgifter mellan kommuner och landsting bl.a. för administration på verksamhetsområdet. Som exempel anges i förarbetena faktureringsunderlag. Utgångspunkten är att patientrelaterade individuppgifter kan lämnas ut men sekretess råder om det kan antas att patienten eller närstående kan lida men om uppgifterna röjs. Som regel ska en myndighet göra en konkret och individuell prövning av ett utlämnande, uppgift för uppgift. Ibland kan dock en sådan procedur vara praktiskt ogenomförbar vid utlämnande av mer omfattande poster eller volymer om enskilda, något som aktualiseras vid utomlänsfakturering. I sådana situationer får istället en myndighet göra en schabloniserad menprövning. De kunskaper som myndigheten har om mottagaren eller mottagarna, hur dessa kommer att hantera uppgifterna och vilken risk för ytterligare spridning som finns, kan då – tillsammans med en bedömning av den skaderisk som typiskt sätt är förbunden med uppgifter av aktuellt slag samt med regelbundna kontroller – ge tillräckligt underlag för bedömning av om sekretessbestämmelsens skaderekvisit är uppfyllt och om sekretess gäller eller inte gentemot mottagaren. Prövningen ska göras med hänsyn bl.a. till uppgifternas art, det sekretesskydd uppgifterna kommer att få hos mottagaren samt den tekniska utformningen av informationssystemet (behörighetskontroll m.m.).

Principer för information som lämnas ut

De gemensamma principerna är:

- Bestämmelser om sekretess inom den offentliga hälso- och sjukvården finns i 25 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Utgångspunkten enligt bestämmelserna är att hälso- och sjukvårdssekretess råder för uppgifter om enskilda patienter.
- De uppgifter som omfattas av sekretessen är uppgifter om enskildas hälsotillstånd och andra personliga förhållanden. Med enskildas hälsotillstånd avses inte endast konkreta uppgifter om t.ex. diagnos och behandling utan samtliga uppgifter som kan ”avslöja” något om en viss persons hälsotillstånd.
- Digital journalinformation som utgör del i fakturaunderlag omfattas av hälso- och sjukvårdssekretess både hos utlämnande landsting och mottagande landsting av faktura, och personalen har tystnadsplikt.
- Landsting får emellertid, oaktat hälso- och sjukvårdssekretessen, lämna ut uppgifter om enskilda patienter till varandra för administrativa ändamål, i detta fall fakturor som avser utomregional vård och behandling (25 kap. 11 § 5 punkten offentlighets- och sekretesslagen). Utgångspunkten är således att sådana uppgifter får lämnas ut från ett landsting till ett landsting (men inte till privata vårdgivare), om det inte kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften lämnas ut.
- För utbyte av digital journalinformation finns även 11 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen om överföring av sekretess enligt vilken om en myndighet hos en annan myndighet har tillgång till en upptagning för automatiserad behandling och en uppgift i denna upptagning är sekretessreglerad, blir sekretessbestämmelsen tillämplig även hos den mottagande myndigheten.

Principer för information som inte får lämnas ut

I undantagsfall kan information döljas i det faktureringsunderlag som skickas mellan vårdgivare.

Det är inte information från någon specifik organisation, vårdenhet eller yrkesgrupp som avses utan särskilda situationer där specifik information, med stöd av offentlighets- och sekretesslagen (OSL), kan undantas från att visas i det faktureringsunderlag som skickas. Det gäller:

1. Uppgifter om hälsa eller personliga förhållanden om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs (25 kap. 11 § 5 punkten OSL).
2. Uppgifter om uppgiftslämnare i en anmälan till vårdgivare om patientens hälsotillstånd eller personliga förhållanden om det kan antas att fara uppkommer för att den som har lämnat uppgiften eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs (25 kap. 7 § OSL).
3. Uppgifter som är föremål för förundersökningssekretess på begäran av polis eller åklagare (18 kap. 1 § OSL).